

АНАЛІЗ ВИСТУПУ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ У ПРІОРИТЕТНИХ ВИДАХ СПОРТУ НА ЧЕМПІОНАТАХ СВІТУ ТА ЄВРОПИ У 2017 Р. ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ

Юрій Павленко, Олександр Дрюков, Володимир Дрюков,
Володимир Будь, Віталій Глебов, Наталія Поліщук

Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту

Анотація. Юрій Павленко, Олександр Дрюков, Володимир Дрюков, Володимир Будь, Віталій Глебов, Наталія Поліщук. Аналіз виступу збірних команд України у пріоритетних видах спорту на чемпіонатах світу та Європи у 2017 р. та основні напрями вдосконалення олімпійської підготовки українських спортсменів // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2017. – № 38 (1). – С. 3 - 12. **Мета дослідження** – проаналізувати виступи збірних команд України у пріоритетних видах спорту на чемпіонатах світу та Європи у 2017 р. та визначити основні напрями вдосконалення олімпійської підготовки українських спортсменів. **Методи:** аналіз літературних джерел, інформаційної мережі Інтернет, технічних протоколів чемпіонатів світу та Європи 2017 р., педагогічні спостереження, опитування. **Результати:** Аналіз досягнень українських спортсменів у літніх олімпійських видах спорту в 2017 році свідчить про потенційні можливості успішного виступу на Іграх XXXII Олімпіади у Токіо. На чемпіонатах світу та Європи з олімпійських видів спорту 48 спортсменів у складі збірних команд України з 13-ти видів спорту вибороли 41 медаль (11 золотих, 16 срібних та 14 бронзових). **Висновки:** До пріоритетних напрямів вирішення сучасних проблем олімпійської підготовки в Україні слід віднести: врахування підвищення значущості жіночого спорту, фінансування національних спортивних федерацій за результатами діяльності, впровадження диференційованих програм підготовки з урахуванням віку спортсменів, підготовка елітної групи спортсменів у сучасних спортивних тренувальних центрах, формування цілісних науково-практичних систем підготовки спортсменів.

Ключові слова: збірна команда України, результати, чемпіонати світу та Європи 2017 р.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій

Закінчився перший рік чотирирічного олімпійського циклу підготовки національних збірних команд України з літніх видів спорту до Ігор XXXII Олімпіади 2020 р. у м. Токіо (Японія). Для визначення рівня конкурентоспроможності українських команд на світовій спортивній арені, попереднього кола кандидатів на участь в Іграх Олімпіади, актуальних напрямів підвищення потенційних можливостей українських спортсменів до головного старту олімпійського чотириріччя важливо проаналізувати їх спортивні результати [2, 4, 12].

Зв'язок з науковими програмами або практичними завданнями

Дослідження виконано згідно з темою «Вдосконалення науково-методичного забезпечення підготовки спортсменів України» (ДРН 0117U005421).

Мета роботи – проаналізувати виступи збірних команд України у пріоритетних видах спорту на чемпіонатах світу та Європи у 2017 р. та визначити основні напрями вдосконалення олімпійської підготовки українських спортсменів.

Методи дослідження

Аналіз літературних джерел, інформаційної мережі Інтернет, технічних протоколів чемпіонатів світу та Європи 2017 р., педагогічні спостереження, опитування.

Результати дослідження та їх обговорення

Спортсмени України підготовку до чемпіонатів Європи та світу здійснювали відповідно до Цільових програм підготовки спортсменів-кандидатів на участь в Іграх XXXII Олімпіади у м. Токіо та планів підготовки національних збірних команд до участі у спортивних змаганнях 2016 – 2017 рр. Відповідно до Наказу Міністерства молоді та спорту України від 14 грудня 2016 року № 4656 пріоритетними визначено 19 літніх олімпійських видів спорту: бокс, боротьба вільна і греко-римська, важка атлетика, велосипедний спорт, веслування академічне, веслування на байдарках і каное, гімнастика спортивна та художня, дзюдо, легка атлетика, плавання, плавання синхронне, стрільба з лука, стрільба кульова, стрибки у воду, сучасне п'ятиборство, теніс, фехтування [4].

Аналіз виступу українських спортсменів на головних змаганнях 2017 р.

Бокс. На Іграх XXXII Олімпіади медалі будуть розігрувати у 13 видах змагань. На двох попередніх Іграх за 10 комплектів нагород змагалися чоловіки та за 3 — жінки. Міжнародна асоціація боксу в програмі змагань боксерів у Токіо скоротила вагові категорії у чоловіків до восьми, а у жінок збільшила до п'яти, у результаті 44 олімпійські квоти перейдуть від чоловіків до жінок.

На чемпіонаті Європи серед чоловіків (червень, Харків, Україна) національна збірна України виступала в усіх вагових категоріях. У підсумку Україна посіла перше загальнокомандне місце, завоювавши 6 медалей: 3 золоті, 1 срібну та 2 бронзові. Наша команда випередила команди Російської Федерації (5 медалей – 2 золоті, 2 срібні та 1 бронзова) та Великої Британії (8 – 1, 6, 1), які посіли відповідно друге та третє місця у командному заліку. У складі української команди золоті нагороди завоювали Ю. Шестак (легка вагова категорія, до 60 кг), О. Хижняк (середня, до 75 кг), В. Вихрист (надважка, понад 91 кг); срібну – М. Буценко (легка, до 56 кг); бронзову — Д. Замотаєв (найлегша, до 52 кг), Є. Барабанов (напівсередня, до 69 кг).

За підсумками чемпіонату Європи володарями ліцензій на чемпіонаті світу (серпень — вересень, Гамбург, Німеччина) стали 8 представників України. Національна збірна команда посіла 5 – 6 місця у загальнокомандному заліку, завдяки золотій медалі О. Хижняка, яка була єдиною в активі команди. Чемпіонати Європи та світу серед жінок відбудуться у 2018 р.

Виступ збірної команди України з боксу на головних міжнародних змаганнях у 2017 р. слід визнати задовільним. Національна команда укомплектована молодими (середній вік спортсменів на чемпіонатах Європи та світу – 23,6 року) і перспективними боксерами. Також можна очікувати, що вже на наступному чемпіонаті світу вони будуть основними конкурентами в боротьбі за медалі в 3 – 4 вагових категоріях.

Боротьба вільна. Бюро Об'єднаного світу боротьби (UWW) у поточному році затвердило вагові категорії, в яких будуть виступати спортсмени на Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. у м. Токіо. Зміни стосуються жіночої боротьби, у якій виділено вагові категорії до 50, 53, 57, 62, 68 і 76 кг. Нові вагові категорії для чоловіків не розглядали. Буде скорочено кількість учасників змагань на 56 спортсменів відносно 344 борців, які брали участь в Іграх 2016 р. На Іграх Олімпіади 2020 р. 288 місць буде розподілено порівну між вільною боротьбою чоловічою командною, жіночою, греко-римською боротьбою та їх шістьма відповідними ваговими категоріями, до 16 спортсменів у кожній.

Першим головним стартом у новому олімпійському циклі став чемпіонат Європи, який відбувся у травні у місті Новий Сад (Сербія). Україна була представлена у всіх 16 вагових категоріях: по 8 серед чоловіків та серед жінок. Чоловіча команда посіла 7 – 8 місця у загальнокомандній першості, не завоювавши жодної медалі. Жінки піднялися на четверту сходинку, серед них нагороди вибороли І. Семків (срібна медаль у ваговій категорії до 48 кг, Ю. Ткач (бронзова, до 63 кг) та А. Черкасова (бронзова, 69 кг).

Чемпіонат світу відбувся у серпні у Парижі (Франція). Національна команда України була представлена у всіх вагових категоріях. У її складі виступали 9 спортсменів, які не брали участь у цьогорічному чемпіонаті Європи. За підсумками змагань чоловіки посіли 18-те загальнокомандне місце, жінки – 14-те. Серед чоловіків бронзову нагороду виборов А. Яценко (вагова категорія до 57 кг), серед жінок – срібну медаль завоювала Ю. Ткач (до 63 кг).

Виступ українських спортсменів з боротьби вільної на головних міжнародних змаганнях у 2017 році слід визнати незадовільним. У команді відбувається активний пошук спортсменів, спроможних успішно виступити на Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. У колі зору тренерського складу перебувають як молоді, так і досвідчені титуловані спортсмени. Слід якомога швидше вирішити цю проблему, надавши перевагу молодим перспективним спортсменам, вихованцям української школи боротьби вільної, а у жінок – внести корекцію з урахуванням нових олімпійських вагових категорій.

Боротьба греко-римська. На Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. 96 спортсменів будуть змагатися у шести нових вагових категоріях: до 60, 67, 77, 87, 97 та 130 кг.

На чемпіонаті Європи (травень, Новий Сад, Сербія) національна команда України виступала у всіх вагових категоріях. Не маючи у своєму активі жодної медалі, збірна команда України посіла восьме місце у загальнокомандній першості. На чемпіонаті світу (серпень, Париж, Франція) у складі національної команди України, яка була представлена в усіх вагових категоріях, відбулися зміни відносно цьогорічного чемпіонату Європи. Залишилось тільки три спортсмени з попереднього складу. Проведена ротация не вплинула на покращення виступу нашої команди, яка посіла 12 місце в загальнокомандному заліку, не завоювавши жодної медалі.

Виступ українських спортсменів з боротьби греко-римської на головних міжнародних змаганнях у 2017 році слід визнати незадовільним. Середній вік збірної команди становив 27,3 року, який на час проведення Ігор Олімпіади у м. Токіо буде за 30 років. Це дає змогу оптимістично оцінювати перспективи України у цьому виді спорту на головних міжнародних змаганнях чотириріччя. Слід активізувати пошук молодих перспективних спортсменів з урахуванням нових вагових олімпійських категорій.

Важка атлетика. На Іграх XXXI Олімпіади 2016 р. у змаганнях з цього виду спорту медалі розігрували серед чоловіків у восьми вагових категоріях, серед жінок – у семи. У 2016 р. Міжнародна федерація важкої атлетики (IWF) додала восьму вагову категорію для жінок відповідно до кількості категорій чоловіків. Проте МОК приймає тільки сім чоловічих і сім жіночих вагових категорій для Ігор XXXII Олімпіади 2020 р. Кількість учасників змагань з важкої атлетики скоротиться на 64 спортсмени: на Іграх Олімпіади 2016 р. змагалися 260 атлетів, на Іграх 2020 р. їх буде 196 (по 98 чоловіків та жінок).

На чемпіонаті Європи, який відбувся у квітні у м. Спліт (Хорватія), за збірну команду України виступали 15 спортсменів. 7 чоловіків змагалися у чотирьох вагових категоріях, 8 жінок — у шести. Національна збірна України посіла четверте загальнокомандне місце, виборовши 4 медалі: у чоловіків – 1 золота (О. Пелешенко, вагова категорія 85 кг) та 1 срібна (Д. Чумак, до 94 кг), у жінок – 3 срібні (М. Тимошук, до 93 кг; М. Хлян, до 69 кг; В. Кісіль, до 90 кг).

Чемпіонат світу відбуватиметься з 28 листопада по 5 грудня 2017 року у м. Анахайме (США). Міжнародна федерація важкої атлетики відсторонила Федерацію важкої атлетики України і федерації ще восьми країн (Казахстану, Китаю, Білорусі, Азербайджану, Вірменії, Туреччини, Росії та Молдови) на один рік за допінгові порушення, де у спортсменів виявлено не менше трьох порушень антидопінгових правил після повторного огляду проб спортсменів з Ігор Олімпіади 2008 і 2012 рр. Таким чином, збірна України не брала участі у чемпіонаті світу 2017 р.

Для покращення виступів національної команди України з важкої атлетики слід звернути увагу на пошук ефективних спортивних технологій та медико-біологічних засобів підвищення спеціальної працездатності, не заборонених Всесвітньою антидопінговою агенцією.

Велосипедний спорт. На Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. у м. Токіо буде розіграватися 22 комплекти нагород. Чоловіки та жінки будуть виступати у 11-ти однакових видах змагань: гонки на шосе (2 види), гонки на треку (6), маунтенбайк (1), BMX (2). Порівняно з попередніми Іграми Олімпіади 2016 р. додали 4 види змагань: фрістайл у BMX та медісон у гонках на треку серед чоловіків та жінок.

Головні олімпійські сподівання збірної команди України пов'язані з виступами наших спортсменів на треку та у маунтенбайку. На чемпіонаті Європи з велосипедного спорту на треку, який відбувся у жовтні у м. Берлін (Німеччина), бронзові медалі для нашої команди у змаганнях з керингу вибороли Л. Басова та А. Винокуров. У маунтенбайку олімпійські надії нашої країни пов'язані з Я. Біломоїною, яка є лідером у світовому рейтингу Міжнародної федерації велосипедного спорту. У 2017 р. вона виграла чемпіонат Європи, який проходив у м. Дарфо-Боаріо-Терме (Італія). В інших дисциплінах велосипедного спорту представники України не мають задовільних досягнень на головних змаганнях 2017 р.

Для сталого покращення спортивних результатів спортсменів України слід вирішити питання матеріально-технічного забезпечення підготовки вітчизняних спортсменів в країні відповідно до світових стандартів. До того моменту провідні українські спортсмени мають виступати за професійні іноземні команди, узгоджуючи з виступами за країну.

Веслування академічне. У програмі Ігор XXXII Олімпіади з цього виду спорту відбулися зміни. Для досягнення гендерної рівності замість четвірки розпашної легкої ваги у чоловіків буде представлено четвірку розпашну у жінок. Таким чином буде розіграватись по 7 комплектів медалей серед чоловіків та серед жінок.

На чемпіонаті Європи, який проходив у травні місяці у м. Рачіце (Чехія), брали участь 25 українських спортсменів. Вони змагалися у 7-ми олімпійських класах човнів. Національна команда України залишилась без нагород. Чемпіонат світу проходив у вересні у м. Сарасота-Брадентон (США). До складу національної команди України входили 24 спортсмени, які змагалися у 6-ти олімпійських класах човнів. Українська команда знов, як і на цьогорічному чемпіонаті Європи, не виграла жодної медалі.

Враховуючи результати, які національна команда показує на останніх головних змаганнях, веслування академічне проблематично буде віднести до провідних видів спорту в Україні. Федерації та тренерському складу слід переглянути підходи стосовно визначення перспективної молоді та створення їм належних умов щодо спортивного удосконалення, скоротивши чисельний склад національної команди за рахунок спортсменів, які протягом тривалого часу не демонструють результати світового рівня.

Веслування на байдарках і каное. На Іграх XXXII Олімпіади 2020 р., як і у 2016 р., буде розіграватися 12 комплектів медалей. Зрівняється кількість класів човнів між чоловіками та жінками. Порівняно з попередніми Іграми замість чоловічих класів байдарка-двійка (200 м) та каное-одиночка (200 м) буде включено каное-двійку (500 м) та каное-одиночку (200 м) у жінок. У байдарці-четвірці чоловіків дистанцію 1000 м замінять на 500 м. У підсумку 55 олімпійських квот від чоловіків буде передано жінкам.

На чемпіонаті Європи (липень, Пловдив, Болгарія) національна збірна команда України була представлена 17-ма спортсменами. Українські спортсмени виступали у 13-ті класах човнів, з яких 3 входять до олімпійської програми. Збірна команда виграла 4 медалі: 1 золота та з

бронзові. У олімпійському класі човнів – байдарка-четвірка (500 м) – бронзовими призерками стали Повх М., Тодорова А., Кичалова М. та Гришук М. На чемпіонаті світу (серпень, Рачіце, Чехія) національна збірна команда України була представлена 15-ма спортсменами. Українські спортсмени виступали у 11-ти класах човнів, з яких 4 входять до олімпійської програми. Збірна команда виграла 2 бронзові медалі у неолімпійських класах човнів.

У підготовці національної команди слід акцентувати увагу на олімпійських класах човнів, залучаючи до складу екіпажів спортсменів, які на час проведення Ігор Олімпіади перебуватимуть в оптимальному віці стосовно максимальної реалізації своїх функціональних можливостей.

Гімнастика спортивна. Сучасна програма змагань на Іграх Олімпіади передбачає розіграш 14 комплектів нагород: серед чоловіків – 8, серед жінок – 6.

На чемпіонаті Європи, який відбувся у квітні у Клуж-Напока (Румунія), у складі національної команди виступали 10 спортсменів: 6 чоловіків та 4 жінки. Чоловіча збірна здобула 4 медалі: 2 золоті та 2 бронзові. О. Верняєв завоював золоті нагороди в особистій першості та у вправах на брусах, бронзову – в опорному стрибку. Другу бронзову медаль для нашої команди виборов І. Радівілов у вправах на кільцях. Жінки не потрапили до фіналів. На чемпіонаті світу, який відбувся у жовтні у Монреалі (Канада), у складі національної команди виступали 6 спортсменів: 2 чоловіків та 4 жінки. Срібні нагороди вибороли О. Верняєв у вправах на брусах та І. Радівілов в опорному стрибку. Серед дівчат кращою була Варінська Д., яка посіла 14-те місце в особистій першості та 10-те у вправах на колоді. Медалі у командній першості у 2017 р. не розіграли.

Для національної команди України з гімнастики спортивної важливим у новому олімпійському циклі було зберегти високі кондиції лідерів О. Верняєва у та І. Радівілова та планомірно підвищувати спортивну майстерність перспективної молоді, посилити контроль за їх функціональним станом та тренувальними навантаженнями для запобігання травм.

Гімнастика художня. На Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. програма змагань у цьому виді спорту залишиться без змін. Будуть розігрувати два комплекти нагород в особистому багатоборстві та групових вправах.

На чемпіонаті Європи, який відбувся у травні місяці у Будапешті, у складі національної збірної команди України було представлено 8 спортсменок: 3 в індивідуальній абсолютній першості та 5 в першості у групових вправах. У підсумку команда України посіла 6-те місце у командному багатоборстві, В. Мазур (1994 р.н.) потрапила до фіналів та виборола 7-ме місце у змаганнях з булавами та м'ячем, юніорки у групових вправах з булавами були на 8-му місці. Чемпіонат світу відбувався с 30 серпня по 3 вересня у м. Пезаро (Італія). Україну представляли 8 дівчат: 2 в індивідуальній абсолютній першості та 6 в першості у групових вправах.

Результати на головних змаганнях 2017 р. свідчать про значний потенціал збірної команди у групових вправах. Необхідно зберегти кістяк команди. Важливо активізувати роботу з профілактики травматизму молодих спортсменок та у Міжнародній федерації, враховуючи вагомість суб'єктивного чинника в оцінюванні виступів гімнасток на змаганнях.

Дзюдо. У змаганнях з дзюдо у програмі Ігор XXXII Олімпіад будуть розігрувати 17 комплектів нагород: по 7 вагових категорій серед чоловіків та жінок, а також новий вид – змішані командні змагання. Також для гендерної рівноваги кількість учасників змагань у жінок та чоловіків буде рівна – по 193 спортсмени, тобто порівняно з попередніми Іграми 38 олімпійських квот буде передано від чоловіків до жінок.

На чемпіонаті Європи, який відбувся у квітні у Варшаві (Польща), брали участь 14 українських спортсменів: 9 чоловіків та 5 жінок. Вони змагалися за нагороди у 9-ти вагових категоріях: 6 серед чоловіків та 3 серед жінок. Національна команда України виборола 3 медалі: 2 золоті (Зантарає Г. у ваговій категорії 66 кг серед чоловіків та Білодід Д. у ваговій категорії до 48 кг серед жінок), 1 срібну (Ярьомка С. у ваговій категорії понад 78 кг серед жінок). Чемпіонат світу проходив у м. Будапешт (Угорщина) з 28 серпня по 3 вересня 2017 року. Національна команда України виступала у кількості 16 спортсменів (9 чоловіків та 7 жінок). Вони змагалися у 6-ти вагових категоріях у чоловіків, у 4 жіночих категоріях та у змішаних командних змаганнях.

Судячи з задіяної кількості спортсменів, у складі національної збірної України відбувається пошук кандидатів, які мають брати участь у подальшій підготовці команди до Ігор XXXII Олімпіади. Слід якомога швидше вирішити цю проблему з наданням переваги молодим спортсменам, якщо у певній ваговій категорії досвідчені спортсмени не досягають достатньо високих результатів, хоча і виступають краще за них.

Легка атлетика. Кількість змагань з легкої атлетики на Іграх XXXII Олімпіади, порівняно з попередніми Іграми, буде збільшена до 48 видів завдяки додаванню до 24 змагань у чоловіків та 23 у жінок змішаної естафети 4x400 м. Також буде зменшена кількість учасників змагань на 105 спортсменів.

На чемпіонаті світу у Лондоні (Велика Британія), який відбувся у серпні місяці, у складі національної збірної команди виступали 46 спортсменів: 16 чоловіків та 30 жінок. У підсумку змагань національна команда України завоювала одну срібну медаль (Левченко Ю. у стрибках у

висоту), посіла 2 позиції з 4-го по 8-ме місця - І. Главан у спортивній ходьбі на 50 км (4) та О. Касьянов у десятиборстві (6), а також 7 спортсменів посіли місця з 9-го по 16-те.

Резервом у покращенні досягнень національної збірної команди в олімпійському циклі є орієнтація на максимальну стимуляцію резервних можливостей молодих талановитих спортсменів та виведення їх на найвищий рівень готовності до Ігор Олімпіади 2020 р.

Плавання. Олімпійська програма з плавання на Іграх XXXII Олімпіади, порівняно з попередніми Іграми, збільшилась до 37 видів змагань. Новими дистанціями будуть плавання на 800 м у чоловіків та на 1500 м у жінок, а також змішана естафета 4x100 м. Кількість учасників змагань зменшиться на 22 спортсмени.

Чемпіонат світу з водних видів спорту відбувся у липні у м. Будапешт (Угорщина). У складі національної збірної команди виступали 10 спортсменів: 8 чоловіків та 2 жінки. Вони виступали на 16 дистанціях (з яких 8 олімпійські): 9 (6) у чоловіків та 7 (4) у жінок. Національна команда України завоювала дві медалі, одна з яких на олімпійській дистанції. А. Говоров був третім на дистанції 50 м батерфляєм, М. Романчук завоював срібну нагороду на дистанції 1500 м вільним стилем, які встановили нові національні рекорди. Слід також відмітити А. Хлобцова (1998 р.н., 19 років), який встановив юнацький світовий рекорд у плаванні батерфляєм на 50 м.

Показані результати наших спортсменів на чемпіонаті світу засвідчили про наявність у її складі молодих перспективних спортсменів, яким слід створити найкращі умови для підготовки у новому олімпійському циклі. У разі неможливості забезпечити умови в Україні, направити їх у найкращі плавальні центри світу, що практикується багатьма сильнішими спортсменами.

Плавання синхронне. Олімпійські медалі у цьому виді спорту жінки розігрують у двох видах вправ: дуети та групи.

На чемпіонаті світу в Будапешті (Угорщина), який відбувся у липні, розігрували медалі в особистому турнірі (соло), дуетах, групах та командах у комбінованій вправі. На чемпіонаті світу нагороди спортсменки отримують за виконання довільної та технічної програми, на відміну від Ігор Олімпіади, де переможець визначається за сумою балів у двох програмах. Дванадцять українських спортсменок виступали в усіх чотирьох видах програми. Українська команда виборола 6 медалей: 1 срібна та 5 бронзових, серед яких 3 – в олімпійських видах змагань. За сумою виступів з технічною та довільною програмами у змаганнях дуєтів та груп національна команда України посіла третє місце.

Отже виступ українських спортсменок з синхронного плавання на чемпіонаті світу слід визнати задовільним. Рівень розвитку цього виду спорту в нашій країні та вік учасниць чемпіонату світу (в середньому 21,2 року) є гарною передумовою успішних виступів національної збірної команди на головних міжнародних змаганнях олімпійського циклу підготовки.

Стрибки у воду. Олімпійські медалі виборюють у 8-ми видах програми – по 4 серед чоловіків та жінок.

На чемпіонаті світу (липень, Будапешт, Угорщина) у складі національної збірної команди України виступали 12 спортсменів: 4 чоловіки та 8 жінок. Вони змагалися за нагороди у 13-ти видах змагань. Національна збірна команда виборола одну бронзову нагороду у синхронних стрибках на трампліні серед чоловіків (О. Колодій, І Кваша).

До складу команди входять як досвідчені спортсмени, так і перспективна молодь. Таке поєднання має гарні перспективи на досягнення високих результатів на Іграх Олімпіади 2020 р. Для цього важливим є визначення оптимального обсягу змагальної діяльності спортсменів для запобігання травм та психологічного виснаження досвідчених спортсменів, удосконалення техніки виконання вправ високої складності в умовах високого психоемоційного напруження перспективної молоді.

Стрільба з лука. У програму Ігор XXXII Олімпіади 2020 р. до чотирьох традиційних видів змагань (особиста та командна першість серед чоловіків та жінок) буде додано змішану командну першість.

Чемпіонат світу відбувся у жовтні у Мехіко (Мексика). Українські спортсмени виступали у всіх 5-ти олімпійських видах програм. Краще досягнення – 5-те місце у командній першості серед жінок.

Результати чемпіонату світу підтвердили, що основні сподівання на гарний виступ національної збірної команди України зі стрільби з лука на Іграх Олімпіади 2020 р. пов'язані з жінками. Головним в олімпійському циклі є визначитися зі спортсменками, які мають високий рівень толерантності до стресу змагальної діяльності, та відпрацювати модель підготовки до головних змагань.

Стрільба кульова. На Іграх XXXII Олімпіади 2020 р. програма змагань зазнає змін порівняно з попередніми Іграми. Для досягнення гендерної рівноваги у цьому виді спорту три види змагань серед чоловіків (стрільба з гвинтівки лежачи на 50 м, з пістолета на 50 м, дубль-трап) замінять трьома змішаними командними вправами (стрільба з гвинтівки та пістолета на 10 м, трап). Кількість учасників змагань зі стрільби, порівняно з попередніми Іграми Олімпіади, скоротиться 30 спортсменів.

У 2017 р. чемпіонат світу проводили тільки зі стендової стрільби, який проходив з 30 серпня по 11 вересня у м. Москва (Російська Федерація). У складі національної команди було представлено 7 спортсменів: 3 чоловіка та 4 жінки. Вони змагалися у трьох олімпійських дисциплінах. Кращий результат показав І. Лоїк, який посів 10-те місце у стрільбі на круглому стенді.

Чемпіонати Європи зі стрільби з пневматичної зброї відбувся у березні у м. Марібор (Словенія). У загальному командному заліку, який враховує результати індивідуальних та командних змагань серед дорослих спортсменів та юніорів, національна команда України посіла 2-е місце, поступившись тільки команді Російської Федерації. Українська команда виборола 18 медалей (6 золотих, 10 срібних, 2 бронзові), серед яких в індивідуальних першостях було завойовано 10 нагород (4, 5, 1), у командних – 8 (2, 5, 1). В олімпійських вправах українськими спортсменами було завойовано 2 срібні медалі: О. Царьков у стрільбі з гвинтівки на 10 м серед чоловіків, О. Костевич у стрільбі з пістолета на 10 м серед жінок.

Чемпіонат Європи з вогнепальної зброї проходив з 21 липня по 8 серпня у м. Баку (Азербайджан). Національна збірна команда України виграла загальнокомандну першість, вигравши 22 медалі, серед яких 10 золоті, 8 срібні та 4 бронзові. В індивідуальних змаганнях було завойовано 11 нагород: 6 золотих, 3 срібних та 2 бронзові, у командних – теж 11 (4, 5, 2). В олімпійських вправах срібну нагороду виборов С. Куліш, а саме, у стрільбі з гвинтівки з трьох положень на 50 м.

У фіналі Кубка світу, який відбувся у жовтні у м. Нью-Делі (Індія), виступали 3 українських спортсмена. У змаганнях зі стрільби з пістолета на 10 м П. Коростильов та О. Омельчук посіли відповідно 2-ге та 3-тє місця, які посідають у світовому рейтингу найкращі позиції, третю та четверту серед українських спортсменів.

Результати національної збірної команди України у головних змаганнях 2017 р. свідчать про високий її потенціал, але він у недостатній мірі використовується в стрілецьких вправах, які входять до програми Ігор Олімпіад. За збірну команду виступають багато спортсменів, які вже тривалий час не показують належних результатів. Доцільніше переорієнтувати увагу на роботу з перспективними молодими спортсменами, їх матеріально-технічне забезпечення, надати достатньої змагальної практики.

Сучасне п'ятиборство. Змагання з сучасного п'ятиборства у програмі Ігор XXXII Олімпіади відбудуться за старим регламентом. Буде розіграно два комплекти нагород: в особистій першості серед чоловіків та жінок.

У 2017 р. головними змаганнями для спортсменів України були фінал Кубка світу (червень, м. Вільнюс, Латвія), чемпіонат Європи (липень, м. Мінськ, Білорусь) та чемпіонат світу (серпень, м. Каїр, Єгипет). У головних змаганнях року найбільш успішним був виступ П. Тимошенко у Кубку світу, де він на чотирьох етапах посів відповідно друге, перше, третє та четверте місця, а у фіналі був другим.

Враховуючи, що це був перший рік олімпійського циклу, такий підхід можна вважати доцільним. У подальшому слід поступово переорієнтуватися на чемпіонати світу та Європи, зважаючи на вік спортсмена та його здатність швидко виходити на вищий рівень готовності. Іншим спортсменам слід зосередитися на визначенні оптимального співвідношення між навантаженнями у дисциплінах багатоборства та підвищенні психічної надійності у змагальній діяльності.

Фехтування. У змаганнях з цього виду спорту у програмі Ігор XXXII Олімпіади буде розіграно 12 комплектів нагород: по 6 серед чоловіків та жінок. На попередніх Іграх їх було 10, збільшення відбулося завдяки додаванню командних змагань, які тепер відбуватимуться у всіх видах зброї.

На чемпіонатах Європи та світу національна команда України виступала у кількості 20 спортсменів: 12 чоловіків та 8 жінок. Вони були представлені у всіх видах змагань, крім фехтування на рапірах у жінок. Чемпіонат Європи відбувся у червні у м. Тбілісі (Грузія). Чоловіча збірна у шпазі (А. Герей, М. Хворост, В. Станкевич, Б. Нікішин) виборола срібні нагороди. На чемпіонаті світу у м. Лейпциг (Німеччина), який відбувся у липні, українські спортсмени завоювали 2 медалі: золоту – в особистій першості О. Харлан в шаблі, бронзову – в особистій першості О. Кривицька у шпазі.

Виступ українських спортсменів з фехтування на головних міжнародних змаганнях у 2017 році слід визнати задовільним. Слід звернути увагу, що більшість призерів української збірної є досвідченими спортсменами. Тому у новому олімпійському циклі підготовки важливим є два напрями: перший – зберегти ветеранів збірної від надмірних навантажень для запобігання захворювань та травм; другий – удосконалювати техніко-тактичні дії та підвищувати змагальну надійність перспективних молодих спортсменів. Реалізації цих двох напрямів у підготовці національної збірної команди сприятиме великий практичний досвід тренерського складу виводити спортсменів на пік готовності до головних змагань.

У підсумку, на чемпіонатах світу та Європи з олімпійських видів спорту 48 спортсменів у складі збірних команд України з 13-ти видів спорту вибороли 41 медаль: 11 золотих, 16 срібних та 14 бронзових (табл. 1).

Таблиця 1. Спортсмени України, які посіли з 1-ого по 3-тє місця на чемпіонатах світу та Європи 2017 року

Вид спорту	Прізвище, ім'я	Стать	Рік народження, вік	Кількість медалей					
				Чемпіонат Європи			Чемпіонат світу		
				З	С	Б	З	С	Б
Бокс	Хижняк О.	ч.	1995 (22)	1			1		
	Шестак Ю.	ч.	1993 (24)	1					
	Вихрист В.	ч.	1992 (25)	1					
	Буценко М.	ч.	1991 (26)		1				
	Замотаєв Д.	ч.	1995 (22)			1			
	Барabanов Є.	ч.	1993 (24)			1			
Боротьба вільна	Яценко А.	ч.	1997 (20)						1
	Ткач Ю.	ж.	1989 (28)			1		1	
	Семків І.	ж.	1994 (23)		1				
	Черкасова А.	ж.	1989 (28)			1			
Важка атлетика	Пелешенко О.	ч.	1994 (23)	1					
	Чумак Д.	ч.	1990 (27)		1				
	Хлян М.	ж.	1992 (25)		1				
	Кісіль В.	ж.	1998 (19)		1				
	Лисенко А.	ж.	1995 (22)		1				
Велосипедний спорт	Біломоїна Я.	ж.	1992 (25)	1					
	Басова Л.	ж.	1988 (29)			1			
	Винокуров А.	ч.	1982 (35)			1			
Веслування на байдарках і каное	Повх М.	ж.	1989 (28)			1			
	Тодорова А.	ж.	1993 (24)						
	Кичалова М.	ж.	1994 (23)						
	Грищук М.	ж.	1994 (23)						
Гімнастика спортивна	Верняєв О.	ч.	1993 (24)	2		1		1	
	Радівілов І.	ч.	1992 (25)			1		1	
Дзюдо	Зантараєв Г.	ч.	1987 (30)	1					
	Білодід Д.	ж.	2000 (17)	1					
	Ярьомка С.	ж.	1989 (28)		1				
Легка атлетика	Левченко Ю.	ж.	1997 (20)					1	
Плавання	Романчук	ч.	1996 (21)					1	
Плавання синхронне	Волошина А.	ж.	1991 (26)						1
	Яхно Є.	ж.	1998 (19)						1
	Алексієва М.	ж.	2001 (16)						1
	Алексієва В.	ж.	2001 (16)						1
	Апрелева В.	ж.	1997 (20)						1
	Кашуба О.	ж.	1996 (21)						1
	Наріжна Я.	ж.	1999 (18)						1
	Савчук А.	ж.	1996 (21)						1
	Шинкаренко А.	ж.	1998 (19)						1
	Сидоренко К.	ж.	1986 (31)						1
Стрибки у воду	Волошина А.	ж.	1991 (26)						1
	Яхно Є.	ж.	1998 (19)						1
Стрільба кульова	Колодій О.	ч.	1993 (24)						1
	Кваша І.	ч.	1988 (29)						1
	Куліш С.	ч.	1993 (24)		1				
Фехтування	Царьков О.	ч.	1988 (29)		1				
	Костевич О.	ж.	1985 (32)		1				
	Герей А.	ч.	1989 (28)		1				
	Хворост М.	ч.	1982 (35)		1				
	Станкевич	ч.	1995 (22)		1				
	В.Нікішин Б.	ч.	1980 (37)		1				
Харлан О.	ж.	1990 (27)					1		
	Кривицька О.	ж.	1987 (30)						1

Основні напрями вдосконалення олімпійської підготовки спортсменів України
Врахування підвищення значущості жіночого спорту. Діяльність МОК на сучасному етапі розвитку олімпійського спорту спрямована на досягнення гендерної рівноваги у програмі

Олімпійських ігор на фоні зменшення загальної кількості учасників змагань. Першим результатом цих реформ є кардинальні зміни у програмі Ігор XXXII Олімпіади 2020 р. у м. Токіо. Порівняно з Ріо-де-Жанейро загальна кількість учасників змагань має скоротитися на 285 спортсменів. У 2020 році буде найвище представництво жінок-спортсменів в історії Ігор Олімпіад: Лондон – 2012 – 44,2 % жінок від загальної кількості учасників змагань; Ріо-де-Жанейро – 2016 – 45,6 %; Токіо – 2020 – 48,8 %.

Порівняно з Іграми Олімпіади 2016 року до 18-ти або вдвічі збільшиться кількість змішаних дисциплін, у яких чоловіки та жінки виступатимуть в одній команді. Це нові види командних змагань у легкій атлетиці (естафета 4 x 400 м), плаванні (естафета 4 x 100 м), стрільбі з лука, дзюдо, настільному тенісі, триатлоні, стрільби (3 види змагань за рахунок чоловічих вправ). У деяких видах спорту чоловічі види змагань будуть передані до жіночої програми: у боксі це 2 вагові категорії, у веслуванні на байдарці та каное – 2 гонки, у веслуванні академічному – 1 гонка. Також для досягнення гендерної рівноваги у чоловіків скоротиться кількість олімпійських квот: у важкій атлетиці – на 64 спортсмени та одну вагову категорію; боротьбі вільній – на 56 спортсменів; у стрільбі – на 30; вітрильному спорті – на 30; веслуванні академічному – на 24. Багато олімпійських квот у чоловіків передаються жінкам: у боксі – 44, веслуванні на байдарках та каное – 55, велосипедному спорті – 30, дзюдо – 38 [13].

Можна передбачити, що ці зміни сприятимуть підвищенню конкуренції у чоловічих дисциплінах та збільшенню можливостей досягти успіху у жіночих дисциплінах. Тому слід активізувати роботу з підвищення значущості жіночого спорту в Україні. Поширити пропаганду та пошук талановитих дівчат, розробити науково обґрунтовані програми підготовки жінок з урахуванням фізіологічних, психологічних та соціальних проблем жіночого спорту.

Фінансування національних спортивних федерацій за результатами діяльності. До однієї з ключових умов міжнародного успіху національних команд належить відповідне фінансове забезпечення спорту вищих досягнень. В умовах обмежених фінансових ресурсів, які країна може направити на підтримку підготовки спортсменів, виникає питання раціонального їх розподілу між національними спортивними федераціями.

У світовій практиці при визначенні обсягів фінансування організацій оцінюється результат їх діяльності (pay for performance, P4P). Застосовуються різноманітні підходи до вибору, аналізу і обліку показників результатів діяльності національних спортивних федерацій при визначенні обсягів їх фінансування. Вибір критеріїв оцінки характеризується прагненням охопити усі складові діяльності організацій: її ресурсне забезпечення (кадрове, матеріально-технічне, науково-методичне тощо), управлінські процеси (планування, організація, стимулювання і контроль роботи), результати функціонування (досягнення у виступах спортсменів на змаганнях і розвитку спорту в країні). Аналіз показників результатів діяльності спортивних федерацій ґрунтується на принципах об'єктивності (використання точних аналітичних розрахунків, залучення широкого кола експертів тощо), пріоритетності (надання різної значущості показникам у загальній оцінці), дієвості (порівняння намічених і фактичних результатів), раціональності (зіставлення витрачених ресурсів і досягнутої мети), систематичності (дотримання періодичності в отриманні інформації). Показники результатів діяльності спортивних національних федерацій враховуються під час оцінювання їх фінансових витрат за попередній період, розрахунках і обговоренні запитуваних обсягів фінансування майбутнього періоду, укладанні контрактів щодо фінансової підтримки, постійному контролю й корекції використання фінансів [6, 10].

Для України стає актуальним розробка об'єктивної методики оцінки діяльності національних спортивних федерацій на основі аналізу передового міжнародного досвіду фінансування спортивних організацій.

Впровадження диференційованих програм підготовки з урахуванням віку спортсменів. Характерною рисою складу національних збірних команд України з різних видів спорту є наявність спортсменів великого вікового діапазону, що пов'язано із значних збільшенням протягом останніх десятиліть тривалості їх виступів на вищому рівні. Тому при побудові програм підготовки спортсменів слід враховувати їх вік, стаж занять спортом, етап багаторічної підготовки [4, 11].

Для першої групи молодих спортсменів, які перебувають на етапі підготовки до вищих досягнень або на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей і до Ігор Олімпіади готуються вперше, кожний наступний рік олімпійського циклу підготовки має відрізнятися від попереднього більш високим сумарним навантаженням, підвищенням його специфічності, а саме, збільшенням частки спеціальної підготовки у загальному обсязі роботи, розширенням змагальної практики, зміною характеру засобів і методів підготовки.

Для другої групи спортсменів, які вже виступили на Олімпійських іграх й перебувають на етапах підготовки до вищих досягнень та максимальної реалізації індивідуальних можливостей, структура чотирирічних циклів має відповідати основним положенням побудови підготовки на відповідному етапі багаторічного вдосконалення та індивідуальним особливостям спортсменів.

Для третьої групи спортсменів, які виступали на декількох Олімпійських іграх, наближаються до завершення спортивної кар'єри та перебувають на етапах збереження вищої спортивної майстерності і поступового зниження результатів, сумарний обсяг роботи має значно знизитися, тренувальний процес спрямовується на максимально можливе використання якісних характеристик тренувального процесу, пошук і реалізацію прихованих індивідуальних резервів у техніко-тактичній, фізичній та психологічній підготовленості.

Підготовка елітної групи спортсменів у сучасних спортивних тренувальних центрах. На сучасному етапі олімпійського спорту у системі забезпечення професійної діяльності спортсменів високого класу підвищилась значущість спортивних тренувальних центрів.

В Україні немає можливості найближчим часом побудувати спортивний тренувальний центр, який відповідав би світовим стандартам. Тому слід максимально задіяти у підготовці елітної групи наших спортсменів можливості світового ринку, який широко представлений у Міжнародній асоціації спортивних тренувальних центрів [3, 7]. Для України є актуальним, щоб наші кращі організації стали членами асоціації.

Поширеною стає практика надання можливості перебувати в провідних тренувальних центрах зарубіжним спортсменам [4, 9]. Цю можливість необхідно активно використовувати у підготовці українських провідних спортсменів.

Формування цілісних науково-практичних систем підготовки спортсменів. На сучасному етапі розвитку олімпійського спорту характерною особливістю організації науково-методичного забезпечення (НМЗ) підготовки спортсменів високого класу є сполучення діяльності комплексних наукових груп з науково-дослідними установами, які є структурними елементами спортивних тренувальних центрів. Створення спортивних центрів як цілісних науково-практичних систем є сучасною об'єктивною закономірністю і обумовлене науково-технічним прогресом і потребами спортивної практики [1, 7]. Наявність в структурі спортивних тренувальних центрів наукових і навчально-наукових установ дає можливість у нерозривному процесі об'єднувати науково-дослідну роботу і впровадження її результатів, а також всі етапи циклу «наука-практика».

Наукові підрозділи братимуть активну участь у вивченні процесу спортивної підготовки, що дасть можливість у процесі НМЗ максимально враховувати вимоги спортивної практики і відповідно до них коригувати надання наукових послуг з метою оптимізації його спортивної підготовки. Разом з тим вони ініціюють наукове обслуговування та впровадження наукових розробок, які є результатом їх цілеспрямованої дослідницької діяльності зі збору та накопичення інновацій, проведення досліджень, вивчення світового і національного наукового простору спортивної сфери, особливо суміжних галузей [2, 8]. Роботу у цьому напрямі розпочато у Державному науково-дослідному інституті фізичної культури і спорту [1].

Висновки

Аналіз досягнень українських спортсменів у літніх олімпійських видах спорту в 2017 році свідчить про потенційні можливості успішного виступу на Іграх XXXII Олімпіади у Токіо. У складі збірної команди України є 48 спортсменів з 13-ти видів спорту, які вибороли 41 медаль (11 золотих, 16 срібних та 14 бронзових) на чемпіонатах світу та Європи з олімпійських видів спорту. У 2013 р., на початку попереднього олімпійського циклу підготовки до Ігор XXXI Олімпіади у Ріо-де-Жанейро, таких спортсменів було 60 з 14-ти видів спорту і вони вибороли 50 медалей, серед них 14 золотих, 9 срібних та 27 бронзових. У всіх пріоритетних видах спорту є спортсмени, які посіли 1 - 8-ме місця на головних змаганнях року.

Українські спортсмени за 2017 рік, порівняно з 2013 роком, поліпшили виступи у велосипедному спорті, веслуванні на байдарках і каное, гімнастиці спортивній, плаванні, стрільбі кульовій; мають досягнення приблизно на тому самому рівні у боксі, важкій атлетиці, дзюдо, стрільбі з лука; погіршили результати у боротьбі вільній, боротьбі греко-римській, веслуванні академічному, гімнастиці художній, стрибках у воду, сучасному п'ятиборстві, легкій атлетиці, фехтуванні.

До пріоритетних напрямів вирішення сучасних проблем олімпійської підготовки в Україні слід долучити: врахування підвищення значущості жіночого спорту, фінансування національних спортивних федерацій за результатами діяльності, впровадження диференційованих програм підготовки з урахуванням віку спортсменів, підготовка елітної групи спортсменів у сучасних спортивних тренувальних центрах, формування цілісних науково-практичних систем підготовки спортсменів.

Література

1. Дрюков В.О. Концепція розвитку державного науково-дослідного інституту фізичної культури і спорту / В. О. Дрюков, Ю. О. Павленко, О. В. Дрюков, Л. М. Ткаченко, А. Г. Яценко // Актуал. пробл. фіз. культури і спорту. – 2013. – Вип. 27. – № 2. – С. 3–8.

2. Дрюков О.В. Організаційно-управлінські аспекти вдосконалення олімпійської підготовки спортсменів у сучасних умовах розвитку України / О.В. Дрюков // Теорія і методика підготовки спортсменів. – 2017. – № 2. – С. 14–19.
3. Есентаев Т. Деятельность спортивных тренировочных центров разных стран в условиях глобализации спорта высших достижений / Т. Есентаев, Ю. Павленко // Наука в олимпийском спорте. – 2016. – № 1. – С. 70–76.
4. Менеджмент подготовки спортсменов к Олимпийским играм / [Бубка С.Н., Булатова М. М., Есентаев Т.К. и др.; под ред. С.Н. Бубки, В.Н. Платонова]. – К.: Олимп. лит., 2017. – 480 с.
5. Міністерство молоді та спорту України, офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dsmsu.gov.ua>.
6. Павленко Ю. Международный опыт финансирования национальных спортивных федераций по результатам деятельности / Ю. Павленко // Наука в олимпийском спорте. – 2017. – № 4. – С. 72–84.
7. Павленко Ю. О. Організаційно-методологічні основи формування науково-методичного забезпечення підготовки національних команд до олімпійських ігор: дис. на здобуття наук. ступеня доктора наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Юрій Олексійович Павленко. – К., 2012. – 428 с.
8. Павленко Ю. Организационно-методологические основы научно-методического обеспечения подготовки спортсменов / Ю. Павленко // Наука в олимпийском спорте. – 2015. – № 1. – С. 10–18.
9. Павленко Ю. Формування організаційної структури спорту відповідно до зовнішнього середовища сучасної системи підготовки спортсменів / Ю. Павленко, В. Дрюков // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2016. – № 35 (1). – С. 3–10.
10. Платонов В. Н. Подготовка спортсменов разных стран к Олимпийским играм / В. Н. Платонов, Ю. А. Павленко, В. В. Томашевский. – К.: Изд. дом Д. Бурого, 2012. – 336 с.
11. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. / В.Н. Платонов. – К.: Олимп. лит., 2015. – Кн. 2. – 2015. – 770 с.
12. Шинкарук О. Олімпійська підготовка спортсменів в Україні: проблеми і перспективи / О. Шинкарук, М. Дутчак, Ю. Павленко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 1. – С. 82 – 86.
13. International Olympic Committee Official Website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.olympic.org>.

Abstract. *Yurii Pavlenko, Olexandr Driukov, Volodymyr Driukov, Volodymyr Bud, Vitalii Glebov, Nataliia Polishchuk.* Analysis of the national teams of Ukraine performances in top-priority sports events at the World and European Championships of 2017 and the major trends of improving the Olympic preparation of Ukrainian athletes // Contemporary problems of physical culture and sports. – 2017. – № 38 (1). – P. 3 - 12. *Objective of study* – analysis of the national teams of Ukraine performances in top-priority sports events at the World and European Championships of 2017, and determination of the major trends for improving the Olympic preparation of Ukrainian athletes. *Methods:* analysis of literature sources, Internet information network, technical protocols of the 2017 World and European Championships, pedagogical observations, questionnaire. *Results:* Analysis of Ukrainian athletes' achievements in the summer Olympic sports events in 2017 indicates high potential for successful performance at the XXXII Olympic Games to be held in Tokyo. At the World and European Championships in the Olympic sports events 48 Ukrainian athletes competing in 13 sports events have won 41 medals (11 gold, 16 silver and 14 bronze). *Conclusions:* the following should be considered the priority trends for dealing with current issues of the Olympic preparation in Ukraine: account for increased significance of female sport, financing the national sports federations according to their activity results, introduction of differentiated preparation program with account for athletes' age, preparation of elite group of athletes in modern sports centers, formation of integral scientific and practical systems of athletes' preparation.

Keywords: national team of Ukraine, results, 2017 World and European Championships.

Аннотация. *Юрий Павленко, Александр Дрюков, Владимир Дрюков, Владимир Буди, Виталий Глебов, Наталия Полищук.* Анализ выступления сборных команд Украины в приоритетных видах спорта на чемпионатах мира и Европы в 2017 г. и основные направления совершенствования олимпийской подготовки украинских спортсменов // Актуальные проблемы физической культуры и спорта. - 2017. - № 38 (1). - С. 3 - 12. *Цель исследования* - проанализировать выступления сборных команд Украины в приоритетных видах спорта на чемпионатах мира и Европы в 2017 г. и определить основные направления совершенствования олимпийской подготовки украинских спортсменов. *Методы:* анализ литературных источников, информационной сети Интернет, технических протоколов чемпионатов мира и Европы 2017 г., педагогические наблюдения, опрос. *Результаты:* Анализ достижений украинских спортсменов в летних олимпийских видах спорта в 2017 году свидетельствует о потенциальных возможностях успешного выступления на Играх XXXII Олимпиады в Токио. На чемпионатах мира и Европы по олимпийским видам спорта 48 спортсменов в составе сборных команд Украины по 13-ти видам спорта завоевали 41 медаль (11 золотых, 16 серебряных и 14 бронзовых). *Выводы:* К приоритетным направлениям решения современных проблем олимпийской подготовки в Украине следует отнести: учет повышение значимости женского спорта, финансирование национальных спортивных федераций по результатам деятельности, внедрение дифференцированных программ подготовки с учетом возраста спортсменов, подготовка элитной группы спортсменов в современных спортивных тренировочных центрах, формирование целостных научно-практических систем подготовки спортсменов.

Ключевые слова: сборная команда Украины, результаты, чемпионаты мира и Европы 2017.

Статтю отримано до публікації: листопад 2017.

Статтю прийнято до публікації: грудень 2017.